

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego

DSW-WKS.055.20.2025.DC
Warszawa, 28 października 2025 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Odpowiedź na interpelację nr 12694

Szanowny Panie Marszałku,

składam na Pana ręce odpowiedź na interpelację Posłów na Sejm RP Pani Iwony Małgorzaty Krawczyk oraz Pani Sylwii Bielawskiej w sprawie *opóźnień w procedurach Polskiej Komisji Akredytacyjnej oraz skutków decyzji dotyczącej kierunku Etyka - mediacje i negocjacje na Uniwersytecie Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie.*

Szanowne Panie Posłanki,

w odpowiedzi na pytania postawione w interpelacji, uprzejmie proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Ad 1-7 i 10. Zgodnie z art. 251 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571, z późn. zm.), dalej „ustawa PSWN”, Polska Komisja Akredytacyjna (dalej „PKA”) jest instytucją niezależną od organów władzy państwowej, działającą na rzecz doskonalenia jakości kształcenia. Niezależność działania PKA wyraża się m. in. w niepodważalności jej opinii i wniosków – mogą one być zmienione jedynie przez samą Komisję oraz w tym, że żaden inny podmiot – w tym minister właściwy w sprawach szkolnictwa wyższego i nauki – nie może wpływać na wykonywanie zadań przez PKA, jeżeli przepis prawa powszechnie obowiązującego tego nie dopuszcza. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego nie ma uprawnień nadzorczych wobec PKA, nie ingeruje w przyjętą przez PKA procedurę przeprowadzania oceny programowej i nie ma podstaw prawnych do ingerowania w postępowania oceniające.

Zgodnie z ustawą PSWN, organizację i sposób działania PKA reguluje jej statut. Statut PKA określa m.in. szczegółowe zadania jej organów, szczegółowe kryteria i tryb dokonywania oceny programowej, zasady doboru kierunków studiów do oceny programowej w danym roku, zasady i tryb powoływania ekspertów.

Organami PKA są Przewodniczący oraz Prezydium. Zgodnie ze statutem PKA, to Przewodniczący kieruje pracami PKA i reprezentuje ją na zewnątrz, a do jego zadań należy m.in. sprawowanie nadzoru nad wewnętrznym systemem zarządzania jakością (§ 7). Za zapewnienie sprawnego funkcjonowania Komisji i wykonywania przez nią zadań odpowiada sekretarz PKA, który, w szczególności organizuje bieżącą pracę Komisji oraz monitoruje jakość oraz terminowość realizowanych działań (§ 10). Natomiast Przewodniczący Zespołów są odpowiedzialni za jakość i terminowość zadań wykonywanych przez członków danego Zespołu oraz ekspertów współpracujących (§ 12). Statut PKA

przewiduje również bieżącą i okresową ocenę jakości pracy członków Komisji, ekspertów i osób pełniących funkcję sekretarzy zespołów oceniających, która jest przeprowadzana zgodnie z regulaminem uchwalonym przez Prezydium PKA (§ 15a).

PKA realizuje swoje zadania ustawowe na podstawie przyjętych procedur, które zostały włączone do wewnętrznego systemu zarządzania jakością PKA. Jak wskazano powyżej, procedurę dokonywania oceny programowej na kierunku studiów określa statut PKA. Zgodnie z przyjętą przez Komisję procedurą rozpatrywania skarg i wniosków (dostępna na stronie internetowej PKA), uczelnia będąca stroną postępowania oceniającego prowadzonego przez PKA może złożyć skargę i/lub wniosek w odniesieniu do przebiegu realizowanej procedury w ramach procesu oceny programowej, które następnie są procedowane zgodnie z przyjętym przez PKA regulaminem przez działający w strukturze PKA – Zespół ds. skarg i wniosków. Ponadto po podjęciu przez Prezydium Komisji uchwały w sprawie oceny programowej, uczelnia otrzymuje ankietę, w ramach której może również zgłosić wszelkie uwagi bądź zastrzeżenia do procedury, którą została objęta.

Jednocześnie, odnosząc się do sytuacji zaistniałej w Uniwersytecie Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie pragnę wyjaśnić, że postępowanie oceniające jakość kształcenia na kierunku „etyka - mediacje i negocjacje” nie zostało jeszcze zakończone przez PKA. Kończy się ono wydaniem przez Prezydium PKA uchwały podjętej na podstawie opinii właściwego zespołu, sporządzonej na podstawie raportu zespołu oceniającego i stanowiska uczelni. Uchwała w sprawie oceny programowej jest przekazywana uczelni i Ministrowi. Zgodnie z art. 245 ust. 4 ustawy PSWN, uczelnia niezadowolona z uchwały w sprawie oceny programowej może zwrócić się do PKA, w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały, z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, informując o tym ministra.

Ad 8 i 9. W sytuacji nieuruchomienia kierunku studiów osoby, które zostały zrekrutowane mają na ogół przedstawianą przez uczelnię propozycję podjęcia studiów na innym kierunku. Przepisy ustawy PSWN nie przewidują wsparcia finansowego lub kompensacyjnego dla studentów w przypadku nieuruchomienia kierunku studiów; ewentualne roszczenia mogą być kierowane indywidualnie w trybie powództwa cywilnego.

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego na podstawie art. 427 ust. 1 ustawy PSWN wystąpił do Rektora UKEN o przedstawienie wyjaśnień w sprawie. Z informacji przedstawionych przez UKEN wynika, że decyzja o nieuruchomieniu kierunku "etyka - mediacje i negocjacje" została podjęta w związku z oceną możliwości zapewnienia właściwej jakości kształcenia na tych studiach po analizie zarzutów zawartych w raporcie zespołu oceniającego PKA. W Instytucie Dziennikarstwa i Stosunków Międzynarodowych powołano zespół roboczy do opracowania odpowiedzi na raport zespołu oceniającego PKA i programu naprawczego dla tego kierunku. Jak wskazano w przedstawionych wyjaśnieniach UKEN, wobec stwierdzonych nieprawidłowości wynikających z raportu i zagrożenia uzyskania oceny negatywnej, władze Instytutu uznały, że nie mogą w sposób odpowiedzialny uruchamiać kolejnego rocznika studiów, a osoby, które zostały przyjęte na kierunek „etyka – mediacje i negocjacje”, mają zapewnioną możliwość podjęcia studiów w UKEN na innych kierunkach studiów.

Przepisy ustawy PSWN pozostawiają kwestie dotyczące uruchomienia kształcenia na studiach na określonym kierunku w danym roku akademickim w gestii uczelni. Uczelnie są autonomiczne w podejmowanych działaniach na zasadach określonych w ustawie, a organy władzy publicznej mogą podejmować rozstrzygnięcia dotyczące uczelni tylko w przypadkach przewidzianych w ustawach (art. 9 ust. 2 i 5). Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego nie podejmuje działań, które miałyby ingerować w swobodę prowadzenia działalności dydaktycznej, o ile mieszczą się one w ramach przewidzianych przez prawo. Należy też zaznaczyć, że minister nie ma podstaw prawnych do ingerowania w postępowania administracyjne dotyczące indywidualnych spraw w przedmiocie przyjęcia na studia.

Uczelnia, w ramach przyznanej ustawowo autonomii, samodzielnie ustala warunki, tryb oraz termin rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji oraz sposób jej przeprowadzenia (art. 70 ustawy PSWN). Zgodnie z art. 23 ustawy PSWN, do zadań rektora należą wszystkie sprawy dotyczące uczelni, z wyjątkiem spraw zastrzeżonych przez ustawę lub statut do kompetencji innych organów uczelni. Rektor uczelni jest odpowiedzialny za zarządzanie uczelnią oraz zapewnianie wykonywania przepisów obowiązujących w uczelni. To na rektorze uczelni spoczywa obowiązek zapewnienia uczelni jak najlepszego funkcjonowania oraz oferowania dydaktyki na jak najwyższym poziomie. Rektor ponosi odpowiedzialność za swoje działania na zasadach określonych w ustawie PSWN oraz w przepisach odrębnych.

Jednocześnie należy wyjaśnić, że w przypadku wydania przez Prezydium PKA uchwały w sprawie negatywnej oceny jakości kształcenia na kierunku studiów, uczelnia, która utworzyła ten kierunek zgodnie z przepisami samodzielnie, zaprzestaje prowadzenia studiów na tym kierunku z końcem semestru, w którym uchwała stała się ostateczna. Jeżeli do końca semestru pozostało mniej niż 3 miesiące, uczelnia zaprzestaje prowadzenia studiów na tym kierunku z końcem kolejnego semestru (art. 246 ustawy PSWN). Jednocześnie w przypadku zaprzestania prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu, na podstawie art. 82 ustawy PSWN, uczelnia jest obowiązana zapewnić studentom możliwość kontynuowania studiów na tym samym poziomie i profilu oraz takim samym albo innym kierunku studiów związanym z dyscypliną, do której był przyporządkowany dotychczas prowadzony kierunek.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia
Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego
Maria Mrówczyńska
Podsekretarz Stanu
/ - podpisano cyfrowo/

Do wiadomości:
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów.